



## **Forum Ecclesiasticum**

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per  
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,  
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia  
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

**Leuren, Peter**

**Moguntiae, 1720**

Quæst. 46. An & quando prærequiratur infamia inquirendi ad  
inquisitionem specialem?

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)



ditur inquiratur, quis hoc fecerit, aut quoniam defu-  
per infamati laborent suspitione; et si per eam de-  
in aperitur via ad specialem inquisitionem, dum  
interrogati denunciant aliquem, aut talia produnt  
indicia, aut rationabiles suspiciones, ut inde deve-  
niri possit in notitiam rei talis criminis, Clar. Pirh.  
h. t. n. 116. quod verò debeat in-  
stitui, ex eo conficitur; quod nisi fiat etiam nulla  
præcedente fama, id redundaret in gravissimum  
populi scandalum, cum videret, Judicem non in-  
quirere in auctorem notorii criminis & criminosi;  
præterea præberetur occasio audacius delinquendi  
spe impunitatis. Notandum hic denud, quod sub-  
diti interrogati non teneantur in hoc casu manife-  
stare auctorem occultum criminis, nisi de eo infa-  
mia publica aut sufficientia forent indicia; cum Ju-  
dex aliter jus non habeat interrogandi de delictis,  
multoque minus reus seipsum prodere, Pirh. l. c.  
cum Less. l. c. n. 128. sub eadem tamen limitatio-  
ne, nimirum nisi crimen adhuc esset continuandum,  
aut immineret inde grave damnum alteri, quod ali-  
ter declinari non posset. De cætero de delicto in  
specie, inquirere potest Judex, etiam si de eo non  
constet certò, nec adsit fama de eo commissio, mo-  
dò sint indicia alia, præsumptiones aut suspiciones,  
Reiff. n. 167. addens n. 168. in hoc casu inquisi-  
tionem institui non posse, ne quidem in genere de  
delinquentibus, nisi de corpore delicti constet certò.

2. Resp. Secundò: Inquisitio mixta seu gene-  
ralis respectu omnium criminum contra personam  
in specie, an nimirum rea sit aliquorum criminum,  
institui potest paternè, etiam non præcedente ejus  
infamia, ut constat ex universalis superiorum, tam  
secularium, quam ecclesiasticorum, etiam regulari-  
um consuetudine & praxi; dum Episcopi, eorum-  
ve Visitatores, de Parochis, aliisque Clericis in  
specie, Visitatores regulares v. g. provinciales de Re-  
ctoribus, Guardianis, Prioribus, aliisque Subditis  
in specie paternè indagare solent, qualiter se gerant  
in officiis suis, num leges & statuta, & disciplinam  
servent, vitii aliquibus & excessibus dediti sint,  
Reiff. n. 168. cum Amenopr. crim. tit. 11. v. in-  
quisitio. §. 2. n. 2. & 12. Non tamen sic institui  
potest judicialiter, ut idem, cum de delictis, quæ in  
specie non expressa Superiori ut Judici proponun-  
tur, nemo possit accusari, denunciari, aut infamari  
in ordine ad hoc, ut is judicialiter inquirere & pro-  
cedere valeat.

*Quest. 46. An & quando prærequira-  
tur infamia inquirendi ad inquisi-  
tionem specialem?*

1. Resp. Primò, ad inquisitionem specialem  
simpliciter, id est, contra certam personam  
de certo delicto instituendam judicialiter ex officio  
nemine accusante & denunciante, regulariter ne-  
cesse est præcedere infamationem ejusdem personæ  
de eodem crimine, Clar. §. fin. q. 6. n. 1. Fagn. in  
c. qualiter. 1. §. 2. h. t. n. 46. Farin. l. c. q. 9. n. 1.  
Less. l. c. n. 121. de Lug. l. c. n. 56. Wiestn. h. t.  
n. 76. Reiffenst. n. 173. juxta c. inquisitionis. §. 3. c.  
oporteat. c. qualiter h. t. c. de simon. si is, qui, in 6.  
ex ea ratione, quod ad punitionem publicam crimi-  
num procedi nequeat sine scientia publica, qualis  
non habetur, nisi per evidentiæ facti, ejusve legiti-  
mam probationem, vel rei confessionem aut ac-  
cusationem, vel denunciationem, vel alia indubitata  
indicia, vel infamationem. Hæc in specie requi-  
ritur, dum alia deficiunt, uti deficiunt, dum Judex  
purè ex officio, nemine accusante vel denunciante,

R. P. Leur. Jur. Can. Lib. V.

aut aliter petente, nullis etiam indicibus aut præsum-  
ptionibus apparentibus inquiri, ne aliàs in hoc casu  
ob deficientes infamationes prævias, vel per ipsam  
inquisitionem sine iis factam suspicaretur esse talis,  
vel etiam de aliquo, num sit fur, homicida, adulter;  
gravissimè læderetur fama inquisiti, dum à populo  
haberetur pro tali, vel ex hoc ipso, quod desuper  
inquisitus sit. Unde jam etiam in hoc casu Præla-  
tus regularis hac inquisitione in ordine ad penam  
gravem, vel incarcerationem, ejectionem procedere  
nequit contra religiosum sibi subditum non infa-  
matum, propter generalem compositionem juris,  
ad istiusmodi inquisitionem exigentis diffamatio-  
nem, & non excipientis regulares; Sylv. v. inquisi-  
tio. q. 3. d. 2. Sanch. consil. l. 6. c. 3. du. 25.  
Wiestn. h. t. n. 86. His non obstante, quod in  
contrarium obijciunt quidam ex c. 7. de statu Mo-  
nach. cum ibi sermo sit de inquisitione generali, ut  
Barbol. ibid. n. 17. Sanch. l. c. n. 4. De cætero,  
quod inquisitio hæc simpliciter specialis nulla præ-  
cedente infamia institui possit, quin & quandoque  
debeat ex officio paternè, seu ad emendationem tan-  
tùm, præter AA. jam cit. tenent Abb. in c. quali-  
ter. n. 17. Sanch. l. c. n. 4. & Fagn. ibid. num. 45.  
Sylv. v. inquis. q. 4. d. 3. Pirh. n. 64. quos citat  
& sequitur Reiffenst. n. 175. Arg. c. postquam, &  
c. nihil de Elect. ubi jubetur inquiri super vita &  
moribus eligendi vel promovendi ad Prælaturam,  
ne promoveatur indignus: quod tamen argumen-  
tum, num rectè adducatur dubio, cum quamdiu  
non inquiratur de certo aliquo crimine, non sit in-  
quisitio simpliciter specialis, sed potius mixta. At-  
que in hoc casu paternæ inquisitionis simpliciter  
specialis requiri aliqua indicia, seu suspiciones, pate-  
bit ex sequentibus. Nihilominus & inquisitio  
specialis in pluribus casibus institui potest absque  
prævia infamatione & denunciatione. Unde dixi in  
responsione: regulariter requiri infamiam. Sic  
enim id fieri potest primò, dum adsunt legitima &  
sufficientia indicia commissi criminis contra inqui-  
rendum, utpote suppletia vicem infamationis, &  
plerumque fortiora, quam infamatio, Farin. l. c.  
n. 21. Marant. l. c. n. 22. Clar. l. §. fin. q. 20.  
n. 2. de Lug. de justit. d. 37. f. 6. §. 6. Pirh. h. t.  
n. 61. Reiffenst. num. 189. Guazz. reorum defens.  
91. n. 14. Wiestn. n. 79. idque etiam si solum sint  
probabilia, seu verisimilia, & minora, quam quæ  
jure exiguntur ad torturam; ut Wiestn. cit. Guazz.  
& Farin, quamvis hic apud Pirh. dicat, debere  
esse propinqua, non remota; & Navar. & Suar.  
apud de Lugo non admittat hanc exceptionem, nisi  
indicia sint manifesta & publica: quibus opponit  
ipse de Lugo, quod hac ratione non esset exceptio,  
cum ex ipsis talibus indicibus generetur infamatio;  
De cætero rectè dicit Farin. l. c. q. 1. n. 45. quæ-  
nam sint indicia legitima & sufficientia, relinquen-  
dum iudicis arbitrio & iudicio.

2. Resp. Secundò: Si inquisitio fiat citra præ-  
cedentem infamiam, præsertim reo non contradicen-  
te, nec quidquam contra hoc excipiente; valet  
enim, nec amplius impugnari potest processus, Fa-  
rin. l. c. n. 12. Clar. l. c. q. 6. n. 9. Marant. l. c. n.  
27. quos citat & sequitur Pirh. n. 62. juxta expres-  
sum textum c. 2. C. ult. h. t. in 6. & ex ea ratione,  
quod requisitio illa infamiae præcisè induta in fa-  
vorem rei, cui uti & exceptioni dilatoriae Judicis ei  
competenti, tacendo tacite renunciat, dum quili-  
bet juxta c. Apostolicam de regular. favori pro se  
principaliter induto renunciare possit, cum forma  
illa, seu ordo procedendi judicialiter non nisi prævia



infamia, non sit de substantia processûs, ita ut ei renunciari non possit. Pirh. l. c. in cit. c. ultim. h. t. v. ne quibus. Porro idem, quod sine infamacione inquiri possit reo præsente non contradicente, locum quoque habeat reo absente contumaciter, cum is non sit melioris conditionis quoad hoc, quam præsens; adeoque si præsente reo non opponente exceptionem de non præcedente infamia, valet inquisitio; multò magis valebit, si contumaciter absente eam non opponat, ait Pirh. n. 63. cum Farin. dicentes secus esse, seu non valere inquisitionem reliquumque processum, si reus absens non contumaciter vel præsens ignoraverit processum esse ad inquisitionem criminis non præcedente infamacione.

3. Resp. tertio. Si inquisitio certæ personæ de certo delicto fieret motu proprio, non valet; at si fieret ex mandato seu delegatione Principis dicentis in sua commissione sibi constare de commissio ab ea crimine, vel famam de eo pervenisse ad aures suas, tunc enim taliter delegatus seu commissarius sine infamacione illius, aut aliis indicis à se habitis procedere potest. Farin. l. c. g. 9. n. 13. Marant. l. c. n. 25. Pirh. n. 63. Secus, si non motu proprio, sed suggerente seu petente aliquo delegatio fieret à Principe simpliciter, non addente, sibi constare de super, aut ad aures suas famam pervenisse, Marant. cit. Felin. in c. caput cum oportet. h. t. n. 4. Decio consil. 170. col. 2. Alex. consil. 183. col. fin. Pirh. l. c. & aliis; censetur enim Princeps, tunc velle, ut inquisitio fiat à delegato modò ordinariò, hoc est, non nisi prævia infamacione, aut indicis ab eo habitis.

4. Resp. quarto. Procedere potest judicialiter, imò teneretur iudex, nulla etiam fama alia præcedente, si fiat ad denunciationem ministri vel officialis publici ad indaganda delicta constituti. Tusch. Z. 1. concl. 180. n. 39. Fagn. inc. qualiter. h. t. Pirh. h. t. n. 61. Reiffenst. n. 176. Wiestn. n. 81. arg. l. ea quidem. c. h. t. idem est de facta inquisitione speciali judiciali, ad denunciationem viri privati quidem, sed probi, dignique fide (pro quo non habetur socius criminis, ejus dictum sine infamia aliisve indicis sicut ad torturam, sic etiam ad talem inquisitionem sufficiens non est, Wiestn. h. t. n. 81. ex Mar. l. c. n. 113.) simpliciter tenent Clar. l. c. §. fin. g. 7. n. 1. Lezan. tom. 1. c. 27. n. 19. Passerin. tribun. regul. g. 8. a. 4. n. 17. Ameno pr. crim. n. 11. v. denunc. §. 4. g. 1. n. 24. quos citat & sequitur Reiffenst. contra Navar. Sotum & alios plures; ex ea ratione, quod ideo requiratur infamatio, ut suppleat vicem accusatoris, juxta cap. qualiter 24. h. t. in inquisitione autem speciali judiciali denunciator agit vices accusatoris, adeoque sicut accusante aliquo, ita & denunciante aliquo non requiritur præcedens infamatio. Tenet quoque hanc sententiam de Lugo l. c. n. 64. cum citato à se Suarez. ubi supra c. 12. n. 131. & plurimis apud hunc Juristis, sub iustamen limitationibus, si fiat de gravibus delictis & causis (de quibus mox seorsim) & non purè in ordine ad punitionem; sed ob bonum reipublicæ, ne delicta impunita occasionem præbeant scelestis hominibus suis criminibus eam turbandi & innocentes lædendi; hac quoque adjecta ratione præcipua, quod necessitas præcedentis infamacionis non sit de jure naturæ, sed positiva, ut valeat in præsentem, d. §. g. 14. p. 1. §. 3. Sanch. & alii, cui juri præscribi potest legitima & rationabili consuetudine, quam probet ipsa praxis, tacentibus ad eam principibus tam Ecclesiasticis quam sæcularibus. Mediam quandam viam inquit Wiestn. l. c. dum asserit, esse locum inquisitioni speciali super infamia denunciati, & dein hac comperta, etiam

inquisitioni super ipso crimine. Verùm quidquid sit de hac quaestione, non videtur illa continere exceptionem contra responsionem, quâ resolvebatur requiri præcedentem infamiam ad inquisitionem nemine denunciante aut accusante.

5. Resp. quinto. Non requiri illam ad inquirendum de crimine læsæ majestatis, juxta Extrav. adreprimendum. & Glor. ibid. v. per inquisitionem. item de hæresi, arg. c. excommunicamus de hæret. Item de apostasia arg. l. 4. de apost. similibusque criminibus atrocibus vergentibus in grave damnum spirituale aut temporale reip. aut scandalum communitatis, tradunt Farin. c. g. 9. n. 14. & 15. Less. cit. c. 29. n. 128. & 192. de Lug. de jur. & just. d. 37. n. 62. Pirh. n. 64. Wiestn. n. 83. & alii passim AA. Requiritur nihilominus in iis delictis aliqua indicia vel suspiciones non leves, tradunt cit. Less. Pirh. Wiestn. l. c.

6. Resp. sexto: Tamen si de uno delicto infamatus & convictus interrogari seu inquiri nequeat de aliis, de quibus in specie infamatus non est, ut contra Palud. Sylv. Armill. Tabien. Aretin. & alios cum communiore docent Sanch. l. c. c. 3. n. 21. & quos hic citat Navar. Cajet. Sor. item de Lug. l. c. n. 64. inquiri ramen potest absque speciali infamia de illis habita, sed sint circumstantiæ delicti, de quo quis infamatus convictus aut indicis gravatus est, aut cum eo connexum vel plerumque conjunctum esse solet, v. g. convictus de adulterina consuetudine cum conjugata, inquiri potest de cæde mariti reperti in adulteræ camera; infamatus de homicidio, de spoliacione, cadaveris occisi; Spoliator Ecclesiæ de effractione forium ejusdem; consuetudinem habens cum puella de defloracione ejusdem. Religiosus concubinarius de furtis, cum tales religiosi, qui aliunde non habent, res monasterii furari solent, ut alant concubinam. Ita Innoc. in cit. c. qualiter. n. 3. Abb. ibid. n. 7. Sanchez, Lugo, Wiestn. l. c. Et hæc, ut itidem, præsertim cum delictum, cum quo aliud connexum est, frequenter commissum & per aliquot annos continuatum. Unde de Lugo asserit, latronem de frequentia latrociniorum convictum posse inquiri de omnibus delictis.

7. Resp. septimo. Dum de eo inquitur specialiter, de quo prius inquisitum generaliter. Less. l. c. n. 175. Pirh. n. 64.

*Quæst. 47. Ut procedatur ad inquisitionem specialem judicialem ex fama, præsertim contra Prælatum, querantur.*

1. Resp. primò, Requiritur primò, ut fama & clamorosa insinuatio ad aures judicis pervenerit, cum is non teneretur inquirere, si diffamatio solum ad alios pervenerit, Pirh. h. t. n. 59. Secundò, ut sæpius juxta prudentis arbitrium pervenerit ad aures superioris; idem cit. Clar. §. fin. g. 6. n. 20. & Farin. l. c. g. 9. n. 3. Tertio, ut fama præcedens inquisitionem originem habeat à personis honestis fide dignis, & non à malevolis vel improbis, ut Pirh. cum Farin. l. c. n. 6. Arg. cit. c. qualiter. Quarto, ut idem cum Clar. cit. g. 6. n. 12. & seg. & Farin. n. 6. ut constet de fama publica, eaque probata sit, saltem per duos testes super fama receptos (ita, ut Judici simpliciter in inquisitione, præcessisse famam dicenti, non credatur) quod tamen qualiter subsistat, cum dictis supra ab eodem Pirh. n. 75. non satis video.

2. Resp. Secundò: Etsi ad inquirendum contra subditum, sufficiat simplex infamatio, etsi scandalum non generet; ad inquirendum tamen contra Prælatum